

שיחת השבוע

ספרים חדשים

■ אורות המשפט ז

מאת הרב יצחק צבי אושינסקי
בהוצאת המחבר

פסקי ומאמרי בית הדין; ענייני אישות, ממונות, קהילה ורפואה. תשובות לשאלות רבות בהלכה ובהשקפה. 296 עמ'. טל' 02-6540106.

■ מלוגמא

מאת הרב יוסף טיקוצקי
בהוצאת המחבר

אוצר הלכות ומנהגים, סיפורי צדיקים, זמירות ותפילות הקשורים לסעודת מלווה מלכה. 992 עמ'. טל' 052-7107043.

■ רש"י שונה ומפרש

בעריכת הרב משה פיליפ
בהוצאת המחבר

עיון בפירושים החוזרים ונשנים בפירוש רש"י לתורה, ובפסוקים שפירש פעם אחת, ולא בפעם הראשונה. 554 עמ'. הפצה: ספריית, טל' 03-5792612.

■ אוצרות החן

מאת רבי נח'גד ויינראוב
בהוצאת מכון באהלי צדיקים

אלפי רעיונות, סיפורים והנהגות חסידיות, מלוקטים מכתביו של המחבר ומסודרים על פי פרשיות השבוע והמועדים, בעריכת נכדו הרב שבתי ויינראוב. 700 עמ'. טל' 072-2213908.

משקיעים בעתיד הילדים!

הרישום למוסדות החינוך
של רשת חינוך חב"ד נפתח!

חפשו "חינוך חב"ד"

זמני השבוע

ירושלים	תל-אביב	חיפה	באר-שבע	אילת	ניו-יורק
16:24	16:39	16:27	16:41	16:44	16:36
17:38	17:40	17:38	17:41	17:42	17:40

שבת, ישראל,
קדם והזמנים

להרגיש טעם יהודי KEDEM

PRODUCT OF USA

המולד: יום ראשון, 3 אה"צ, 6 דקות ו-11 חלקים
ראש חודש שבט: ביום שני

התגלמותו של אובדן צלם אנוש. לכן משטר הרשע הזה הוא סכנה לשלום העולם כולו.

חמור שבעתיים, שההשחתה המוסרית הזאת נעשית בשם הדת, המבוססת על אמונה בבורא עולם ועל הכרה בקדושת חיי אדם, שנברא בצלם אלוקים. אין דבר נתעב יותר מרצח אנשים, נשים וטף, מתוך נשיאת שמו של הקב"ה, שציווה על קדושת החיים. אין עיוות גדול יותר מהפיכת האמונה הדתית, מקור המוסר והצדק, למכשיר להשרשת אכזריות שטנית ושנאת אדם.

לקראת עולם טוב יותר

התקיפה של ישראל וארה"ב באיראן והמלחמה שעם ישראל נלחם בזרועות התמנון שלה - יש בהן משמעות עמוקה, מעבר לצורך להבטיח את ביטחוננו מול מבקשי נפשנו. זו משימה עליונה לביעור הרוע והרשע, והפיכת העולם כולו לבטוח ומוסרי יותר.

אינטרס של האנושות כולה. מחאות בעולם בקריאה להחרמת משטר הרשע

למרבה הצער, העולם הנאור לא התעורר כשהזוועה השטנית הזאת התחילה לפגוע גם בו, וגם אז לא הרפה מהמוסר הכפול. אינטרסים כלכליים והרצון שלא להרגיז אוכלוסיות מסוימות גרמו לעולם להסתפק במס שפתיים ולהימנע מהצעדים המתבקשים כנגד משטר הרשע הזה.

כשם שעם ישראל הביא לעולם כולו את האמונה בא"ל אחד, כך העם היהודי מרים כבר שנים את דגל האזהרה מפני משטר הרשע, ולא היסס לפעול כדי להכות בו ולהסיר את יכולתו לאיים עלינו ועל העולם בנשק להשמדת המונים.

כולנו תפילה להפלת המשטר הרודני הזה במהרה, לקראת עולם טוב יותר, שיכשיר את הקרקע לעולם של הגאולה השלמה, שבו תקום נבואת אחרית הימים: "לא ישא גוי אֶל גוי חָרָב וְלֹא יִלְמְדוּ עוֹד מִלְחָמָה", בקרוב ממש.

מכה לרוע, תקווה לעולם

כשם שעם ישראל הביא לעולם כולו את האמונה בא"ל אחד, כך העם היהודי מרים כבר שנים את דגל האזהרה מפני משטר הרשע

הפגנות המתעצמות באיראן נותנות תקווה שסופו של משטר הרשע במדינה הזאת קרב. אין זה האינטרס של העם היהודי בלבד, שהשלטון הזה הציב כיעד את חיסולו (היו לא תהיה), אלא של האנושות כולה.

פיגועי 11 בספטמבר בארה"ב, לפני 25 שנה, טלטלו את העולם, וחשפו את תאוות הרצח המזוויעה של האסלאם הקיצוני. בתחילה הייתה נטייה לחשוב שזה מעשה של מטורפים קיצונים, אבל במהרה התברר שיש לנו עניין עם תרבות שלמה, שמטפחת הרג ורצח, ועוד בשם הדת!

התאבדות כתרבות

אבל כל השנים האלה העולם עדיין לא הפנים שהמלחמה במשטר השטני הזה היא מלחמה

ברוע שמאיים על שלום האנושות כולה. איראן היא השורש של תרבות רצח, ומקור ההשראה למתאבדים וללוחמי הג'יהאד, המאמינים כי יבטיחו את מקומם בגן העדן עלידי טבח בני אדם תמימים.

המשטר הזה יצר מפלצות אדם, שאין בליבן שמץ של אנושיות. מרצחים חסרי-לב, שמשתעשעים בקטילת אנשים, נשים וטף, כאילו זה משחק מחשב. הם אטומים לחלוטין לכאב ולסבל הנגרמים לאלפי משפחות. להפך, ככל שהסבל גדול יותר וזוועתי יותר, כך גדלה הנאתם.

כשם שאין בליבם חמלה על חיי הזולת, כך אין הם חסים על חייהם שלהם. לראשונה בהיסטוריה האנושית מתפתחת כאן תרבות של התאבדות לשם רצח. הקלות הבלתי-נסבלת שבה אנשים מוכנים למות כדי להרוג בני-אדם נוספים, היא

שולחן שבת

מעובד על פי שיחותיו של
הרבי מליובאוויטש

עיבוד: לוי שייקביץ

מנין הכוחות להוציא ממצרים

בתחילת הפרשה נכתב שהקב"ה ציווה את משה ואהרן ללכת אל פרעה ולתבוע ממנו לשחרר את בני ישראל מארץ מצרים. בשלב זה התורה עוצרת את המשך הסיפור ומתחילה לפרט את ייחוסם של משה ואהרן (שמות ו, ד): "אֵלֶּה רְאֵשֵׁי בֵּית אֲבֹתָם". רש"י מסביר שמתוך שהתורה הזכירה את משה ואהרן, קטעה את רצף הסיפור כדי לספר על ייחוסם למשפחת יעקב אבינו.

התורה רואה בייחוס חשיבות רבה. כבר בפרשת שמות הוזכרו הוריהם של משה ואהרן, וכמו כן בפרשת פינחס. ואף שהייחוס נקבע על-פי האב

בלבד, נכתבו כאן פרטים שאינם קשורים לייחוס מצד האב אלא מצד האם.

תפקיד האימהות

בעניין הייחוס של משה ואהרן נאמר: "וַיִּקַּח עֲמֶרְם אֶת יוֹכֶבֶד דָּתוֹ לֹא לְאִשָּׁה וַתֵּלֶד לוֹ אֶת אֶהֱרֹן וְאֶת מֹשֶׁה". על הייחוס של בני אהרן נאמר: "וַיִּקַּח אֶהֱרֹן אֶת אֵלִישֶׁבֶת בַּת-עֲמִינָדָב אַחֹת נַחֲשֹׁן לֹא לְאִשָּׁה וַתֵּלֶד לוֹ וְגו'". ובאשר לייחוס של פינחס: "וַאֲלֶעָזָר בֶּן-אֶהֱרֹן לָקַח לוֹ מִבְּנוֹת פּוּטִיאל לֹא לְאִשָּׁה וַתֵּלֶד לוֹ אֶת פִּינְחָס".

מכאן שהייחוס מושפע גם מהאם, ולא רק מהאב. יש בזה מסר לנשי ובנות ישראל, שדווקא על-ידי מה שמעניקות האימהות לבניהן יכולים לצמוח מנהיגים כמו משה ואהרן, ש"הם המדברים אל פרעה מִלֶּקַח מִצְרַיִם לְהוֹצִיא אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם".

לחלץ את כולם

אפשר להבין את מעלתה של יוכבד, בהיותה בתו של לוי, ושל אלישבע בת-עמינדב אחות נחשון; אבל מה מעלת ייחוסו של פינחס בכך שאימו הייתה בת פוטיאל, "שפיטם עגלים לעבודה זרה"?

התשובה טמונה בפסוק החותם את 'סדר היחס' של משה ואהרן: "הוא אֶהֱרֹן וּמֹשֶׁה אֲשֶׁר אָמַר ה' לָהֶם הוֹצִיאוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם". כדי להוציא את בני ישראל ממצרים נדרשת התמסרות לכל יהודי, גם אם יש לו שייכות ל'פיטום עגלים לעבודה זרה'. רק כך אפשר לחלץ ממצרים יהודים שכבר מאתיים ועשר שנים שרויים במצרים, 'ערוות הארץ'.

כמה גדולה הרחמנות

בזה טמונה הוראה לכל אחד ואחד: יהודי עלול לטעות שרצונו לעסוק רק עם יהודי שהוא בדרגת צדיק, ולא עם מי שנמצא למטה מזה. אומרים לו שנדרש ממנו לפעול עם כל יהודי, גם אם הוא במצב הפוך משלו, ולא להמתין עד שהלה יבוא ויבקש לשוב בתשובה, אלא בעודו במעמדו ובמצבו הנוכחי יש ללכת אליו ולקרבו לתורה ומצוות.

וכידוע הסיפור שסיפר הרבי הרי"צ מליובאוויטש, שאביו אמר לו על מאמר חז"ל "כל מי שאין בו דעה אסור לרחם עליו": "בוא וראה" – בקוראו לו בשמו – "עד כמה גדולה הרחמנות על מי שהתורה כבר אומרת שאסור לרחם עליו!"...

(תורת מנחם, כרך טג, עמ' 43)

אמרת השבוע

אין חשש תביעה

בעיירה קונסטנטינוב שבפולין התגורר חסיד אמיד, ר' קלמן פרנקל שמו. מדי פעם בפעם היה נוהג לבוא אל האדמו"ר הזקן רבי יחיאל מאלכסנדר ולשהות כמה שבועות בחצרו, כשהוא עוסק כל היום בתורה ובעבודת ה'.

בכל פעם היה מביא מתנה מכובדת בעבור החזקת ביתו של הצדיק, ובני הבית הכירו לו תודה על נדיבותו.

פעם אחת אמר לו הרבי: "אתה מביא לי מתנות ומהנה את ביתי מכיוון שאתה סבור שאני תלמיד-חכם וצדיק. אבל מה יהיה כאשר נבוא לעולם העליון, וייוודע לך שאינני רבי ולא תלמיד-חכם? הלא אז תתבע אותי לדין, ומה אשיב על כך?"

השיב החסיד הפיקח: "די לי אם בבואי לשם אזכה לראות את הרבי..."

(אוצרות החן)

מכות מצרים

מן המעיין

דבר ה' מעבדי פרעה – מי שירא מה' יותר משהיה ירא מעבדי פרעה, "הניס את עבדיו ואת מקנהו אל הבתים".

(רבי מאיר-שמחה מדווינסק)

יראים מכל דבר

מנין נולדו לפתע במצרים צדיקים יראי ה'? דוק ותראה: לא נאמר "הירא את ה'", אלא "הירא את דבר ה'" – אלה 'יראים' מסוגם של בעלי אמונות תפלות, המפחדים מכל דבר, שזמא גם זה בחינת 'אלוקים'... הם לא עזבו את גילולי מצרים ותועבותיה, אלא חששו שאולי יש ממש גם באיומים של משה.

(הרב יהודה-לייב איגר)

תכסיסים גלויים

"ה' הצדיק ואני ועמי הרשעים" (שמות טז, כז). בכל המכות לא אמר פרעה "ה' הצדיק" רק במכת ברד בלבד. והטעם: מדרך העולם, כשאדם בא להילחם בחברו, בא עליו פתאום ואינו מגלה את תכסיסו, אבל הקב"ה אמר לפרעה "ועתה שלח העז את מקנך". באותה שעה אמר פרעה: "ה' הצדיק".

(שפתי כהן)

אחרי מכות קולטים

כמה מכות היה פרעה צריך לספוג עד שנוכח שהעיניים של בני ישראל וההשתעבדות בהם הם מעשה רשע! עד עכשיו נראה שסבר שהוא עושה דבר טוב, שיש להתפאר בו.

(מגנונו העתיק)

מסירת הנפש של הצפרדעים

"ועלו ובאו... ובתנור" (שמות ז, כח). הצפרדעים נבראו מן המים, ככתוב "ושרץ היאור צפרדעים". בכניסת הצפרדעים לתוך תנורי מצרים באה לידי ביטוי מסירת נפש גדולה ביותר – ברואי המים קפצו לתוך האש.

(הרבי מליובאוויטש)

פרעה התרגש

"ואשלחה את העם ויזבחו לה" (שמות ח, ד). אפילו אותו רשע, פרעה, התרגש ממסירת הנפש של הצפרדעים שנכנסו לתוך האש, ולפיכך אמר "ואשלחה את העם ויזבחו לה".

(ה'בית ישראל' מגור)

יראה טהורה

"הירא את דבר ה' מעבדי פרעה הניס את עבדיו ואת מקנהו אל הבתים" (שמות טז, כז). בתהילים (יט, ט) נאמר "יראת ה' טהורה עומדת לעד". שני סוגי יראה הם: האחד, מצינו שגם מקצת עבדי פרעה היו "הירא את דבר ה'", אבל זו יראה רגעית בלבד, הנובעת מרושם של אסון, מעין יראת העונש. יראה כזו אינה מתמידה ומייד היא פגה. ואולם היראה האחרת, "יראת ה' טהורה" – היא "עומדת לעד".

(רבי זאב מסטריקוב)

ממי פוחדים

עבדי פרעה איימו על מי שרצו להניס את עבדיהם ואת מקניהם אל הבתים. אלא ש"הירא את

ללב של חב"ד

ליוו אישי והדרכה למבקרים
באהל הרבי ובמרכז חב"ד
העולמי 770 בניו יורק

ברוכים הבאים

לפרטים והרשמה כנסו לאתר חב"ד ישראל

לוח יומי ללימוד הרמב"ם
כתקנת הרבי מליובאוויטש

ל"ח טבת - ה'שט

האזנה לשיעורים היומיים הכנסו לאתר: **האזינו.נט**

פרק אחד ליום

ש"ק ה' אבן פק י
א' פק יא
ב' פק יב
ג' פק יג
ד' פק יד
ה' פק יו
ו' פק יז

פרק אחד ליום

ש"ק ה' עזרת פרק ה'
א' פק ה'
ב' ה' יא יז
ג' פק יז
ד' פק יח
ה' פק יט
ו' פק כ

בס"ד

משכנתא לא ממחזרים עד שמבינים כמה כסף הולך לפח

מנקים ריביות מיותרות
מקטינים החזרים חודשיים

ממחזרים משכנתא

עם יוסף מנחם משכנתאות

רק ב- 3,900
וחוסכים עשרות עד מאות אלפים

מבצע
לזמן
מוגבל!

יוסף מנחם 41 שנות ניסיון כבנקאי בכיר לשעבר
מומחה שמדבר את השפה הבנקאית עבורכם

מנקים החזרים מיותרים
חייג עכשיו לשיחת ייעוץ ללא עלות:
054-8662-942
הדורו לממש! המבצע באתר לזמן מוגבל!

www.a-menachem.co.il

המחירים לא כוללים מע"מ

ב"ה

צעירי
אגודת
חב"ד

שישן ושמוחו בשמחה
גמר משנה תורה

חגיגת סיום הדמב"ם

שלושת מחזורי הלימוד
שלושה פרקים | פרק אחד | ספר המצוות

ההרשמה פתוחה
tickchak.co.il/96776

חמישה עשר בשבט
יום שני | 19:00 בערב
האנגר צעירי חב"ד

לרכישת
כרטיסים:

אירוע סיום הרמב"ם מתקיים ביום היארצייט של
הרב הגאון אברהם יצחק שלוסברג לעילוי נשמתו
נלב"ע ט"ו שבט תשע"ה

לעבור את ההכנה המיוחדת של הגלות.
גם בעבודתו האישית של כל אדם
וב'ציאת מצרים' הפרטית שלו עליו
לחתור למידה האמיתית - לדברים
קבועים ובלתי־משתנים. המבחן האמיתי
הוא, אם יש בו קביעות שלמעלה
משינויים, שאז זו הוכחה שהגיע לדרגה
אמיתית בעבודת ה'.

כזאת היא גם הגאולה העתידה. עניינה
אינו מצטמצם לגאולה גשמית או רוחנית
(גאולה מיצר הרע), אלא היא נועדה
לגילוי שם הוי"ה. הדבר נרמז בדברי
הרמב"ם בסוף ספרו, כשהוא מתאר את
ימות המשיח: "לא יהיה עסק כל העולם
אלא לדעת את הוי"ה בלבד... שנאמר כי
מלאה הארץ דעה את הוי"ה כמים לים
מכסים".

אמת אינה משתנה

אמיתיות. לאחר שמושה רבנו זעק
על הסבל הנורא של בני ישראל במצרים
השיב לו הקב"ה: "וְאָרָא אֶל אֲבֹרְהֶם, אֶל
יִצְחָק וְאֶל יַעֲקֹב בְּאֵל שַׁדִּי, וְשָׁמִי ה' לֹא
נִוְדַעְתִּי לָהֶם". רש"י מפרש: "לא ניכרתי
להם במידת אמיתית שלי". מה פירוש
הדבר, וכי ההתגלויות לאבות לא היו
אמיתיות חלילה?

תורת החסידות מסבירה שיש
התגלויות אלוהיות שמבטאות דרגה
מצומצמת ומוגבלת, ולכן יכולים לחול
בה שינויים. לעומת זה, התגלות שם הוי"ה
היא נצחית ובלתי־משתנית, כפי שנאמר
(מלאכי ג, 1): "אֲנִי הוֹיָה לֹא שִׁנֵּיתִי".

זה מה שהקב"ה משיב למשה רבנו,
שעכשו בני ישראל עומדים לזכות לגילוי
הגדול של שם הוי"ה - "וַיִּדְעָתָם כִּי אֲנִי
הוֹיָה". כדי לזכות להתגלות עצומה כלי
כך, שאפילו האבות לא זכו לה, עליהם

מפיצים באהבה

ליאור בראל

בן 38

תושב לוד.

עובד בחברת 'בזק'. מזמין
ומחלק את 'שיחת השבוע'
בבית כנסת בשכונת גני
יער בעיר

אני מכיר את העלון מימי ילדותי.
בשנים האחרונות יש ברוך השם ריבוי
עלונים לשבת, אבל תמיד חיפשתי את
'שיחת השבוע'.

בברכת הרב והשליח בשכונה עשיתי
מינוי והזמנתי כמות קטנה, לבדוק את
מידת הביקוש, וב"ה החלטתי עם אשתי
שצריך להעלות את הכמות, כי העלון
נחטף ויש ביקוש לעוד.

אנחנו גם מתכוונים בע"ה להקים עמדת
חלוקת נרות שבת, ובנותיי יעזרו בחלוקת
הנרות וגם בחלוקת העלון. זו זכות
בעברנו להיות שותפים בזיכוי הרבים.

קל ופשוט לקרוא ולהפיץ את 'שיחת השבוע'

סרוקו לקריאת העלון או חפשו 'שיחת השבוע לקריאה'.
בעלות סמלית תוכלו להזמין מארז עלונים מודפס להפצה, לאיסוף דרך בית חב"ד
המקומי. אתר 'חב"ד ישראל' / זיכוי הרבים > 'עלוני שיחת השבוע להפצה'.

ב"ה

מכון
קדושת האות
חידוש ותיקון ספרי תורה ישנים

קונה ספרי תורה פסולים

(גם מיועדים לגניזה)

תשלום הוגן

חיים (עוסק מורשה)
054-3175116
kdushathaot@gmail.com

וכן רוכשים כלי כסף,
כתרים, רימונים ועוד

מעשה שהיה

מנדי שייקביץ

שעון במקום כדור

דממה השתררה בחדר האוכל הצבאי. "תאכל או שאני יורה בך", איים הגנרל על החייל היהודי, ר' יוסף קוזליק.

קוזליק היה דמות מופת של יהודי בעל מסירת נפש. בימים האפלים של שלטון הקומוניזם ברוסיה, כאשר השלטונות נלחמו נגד כל סממן יהודי, עמד ר' יוסף ללא חת ומורא.

כך היה כאשר השלטונות סגרו את המקווה בעיר זוויל. בלי לחשוב פעמיים בנה בביתו מקווה, על אף הסיכון הגדול שבדבר. כשהחוק חייב לשלוח ילדים לבית הספר הממלכתי, היה ברור לר' יוסף שזה לא בא בחשבון. בבתי הספר חינוכו לכפירה וחייבו את התלמידים לחלל שבת. היה ברור לו שילדיו לא יכנסו לשם ויהי מה.

יהודי אחד ניסה לשכנעו לוותר. "בכל שבוע תצטרך למצוא תירוץ חדש מדוע הילדים אינם לומדים בבית הספר", אמר לו. "הלא בסוף תישבר ותשלח אותם לבית הספר. למה לא לעשות זאת כבר עכשיו ולחסוך סבל ועוגמת נפש?"

ר' יוסף השיב לו בפשטות: "ה' לא ציווה עליי שבבת בראשית לשמור גם את שבת פרשת נח. הוא ציווה רק על השבת של עכשיו, ואין זה ענייני מה יהיה בעתיד". לבסוף, כשאיימו עליו שיוצא להורג, ברח עם משפחתו לעיר אחרת.

כך עמד מול הגזירות והניסיונות. לימים סיפר שתמיד חשב מה ה' רוצה ממנו בעת הזאת, בהווה, ועם זה עליו להתמודד.

אחד מידידיו, הרב אהרון חזן, שהיה בעצמו איש מסירת נפש, סיפר שבזמנו של ר' יוסף לעירתו רומם את רוחו. סוף־סוף הופיע יהודי שהבין לליבו. הוא אמר לו משפט שהחיה את נפשו ונתן לו כוח: "כשכלב נושך אותך עליך לזכור שאתה האדם ולא הכלב. עלינו להכיר בערכנו, בלי להתייחס לצורת ההסתכלות של

הסביבה עלינו".

שנים קודם לכן, במלחמת העולם הראשונה, נקרא ר' יוסף להתגייס לצבא הצאר. החיים בצבא היו בלתי־אפשריים ליהודי שומר מצוות. הוא ניסה לחמוק והצליח לדחות לזמן מה את גיוסו, אך באחד משלבי המלחמה נלקח על כורחו לשרת בצבא.

בצבא הרוסי התגלה עוז רוחו של ר' יוסף, שקיבל החלטה נחושה: הוא יתנזר לגמרי ממזון לא כשר. נקל לשער עד כמה החלטה זו לא הייתה פשוטה, שכן המזון בצבא ממילא היה מצומצם.

"כאלה חיילים אני צריך". ר' יוסף קוזליק בימיו ברוסיה והשעון שקיבל מהגנרל

המצב הזה לא היה לרוחו של המפקד. "אינכם אוכלים כמו שצריך!", טען כלפיהם בכעס. "אתם חיילי המולדת ועליכם להיות בריאים וחזקים!"

שניים מחבריו היהודים התרשמו מנחישותו וקיבלו עליהם גם שלא לאכול מזון טרף. כך התגבשה חבורה של שלושה חיילים יהודים אמיצים, שניזונו מירקות ופירות, ונמנעו כליל מלהכניס לפיהם מזון שאינו כשר.

המצב הזה לא היה לרוחו של המפקד. "אינכם אוכלים כמו שצריך!", טען כלפיהם בכעס. "אתם חיילי המולדת ועליכם להיות בריאים וחזקים!". הוא החל לקלל את החיילים, ואולם נחישותו של ר' יוסף רק התחזקה עוד יותר לעמוד איתן על

עקרונותיו. הוא גם עודד את חבריו וחזק את רוחם לדבוק בהחלטתם ולא להישבר.

כשנוכח המפקד ששלושת החיילים מוסיפים להתעקש ומסרבים לאכול ממטבח המחנה, החליט להביא את העניין לפני הגנרל הממונה עליו.

הגנרל בא למחנה, נכנס לסיור בחדר האוכל בעת ארוחת הצוהריים, וניגש היישר אל ר' יוסף. הוא דרך את נשקו ואמר לו: "או שאתה אוכל, או שאני יורה בך".

ר' יוסף לא היסס. "אתה יכול לירות בי כרצונך", השיב בקור רוח, "אבל מהאוכל הזה אינני אוכל".

דממה השתררה באולם. החיילים עצרו את נשימתם. הכול המתין לראות את תגובתו של הגנרל לנוכח חוצפתו של חייל צעיר וזוטר.

ואז, להפתעת כולם, הגנרל הביט בר' יוסף ואמר: "כאלה חיילים אני צריך!".

הגנרל לא הסתיר את התפעלותו מעוצמתו ונחישות רוחו של החייל היהודי. הוא הוציא מכיסו את שעונו האישי והעניק אותו לר' יוסף לאות הוקרה, ואף קידם אותו לדרגת צלף.

ר' יוסף דבק בהקפדתו על שמירת התורה והמצוות, ובה בעת מילא בנאמנות את חובותיו הצבאיות. עוז רוחו זכה להערכה רבה.

ר' יוסף עלה לארץ ישראל ובכ"ח בטבת תש"מ הלך לבית עולמו. בעיזבונו נמצאו שני חפצים יקרי ערך: השעון שקיבל מהגנרל הרוסי, וספל נחושת לנטילת ידיים, שהיה שייך לרבי מרדכי גולדמן, האדמו"ר השלישי לשושלת זוויהל. את הספל קיבל כאשר סייע לרבי שלמה מזוויהל, שנוקק לסכום כסף גדול למטרת צדקה. רבי שלמה העניק לו את הספל שבו השתמש אביו לאות הוקרה.

לאחר פטירתו אמר בנו הבכור, ר' יעקב, לאחיו הצעיר, ר' משה, שניהם מחסידי גור בירושלים: "קח אתה את החפץ היקר בעיניך, ואת השני אקח אני".

ר' משה בחר בשעון. "זה לא סתם שעון", הסביר. "זה חפץ שאבא קיבל על עמידתו הבלתי־מתפשרת על מצוות ה'. זה יקר לי מאוד". מאז נהג ר' משה לקרוא לשעון: "מדליה של מסירת נפש".

(על־פי ספר תולדותיו: 'יחי יוסף')

הכי טעים, הכי אותנטי

'שאבעס שוק' במסעדה היהודית

יריד אוכל ענק עם מגוון מאכלי שבת אותנטיים מכל הסוגים והעדות

רח' מצדה 12, בני ברק | 03-5789999

אפיקים

טכנולוגיית מים מתקדמת

אתם לא מעכלים?
תשתו מים!

לפני אנזימים וכמוסות לעיכול
פשוט תשתו מים. שתייה מספקת
בין 8-11 כוסות תומכת בעיכול
שבועי וקל יותר.

התקדמו לנועם 2 עם טכנולוגיית שבת
למהדרין, ותינו משפע מים חמים וקרים.
יותר מים. יותר בריאות. יותר נועם.

מוקד הזמנות:

077-230-4757

עם הרב דוד רוזן
רב במושב מגשימים

רציתי לשאול

**יש האומרים על כל דבר
שזה 'נס'. האומנם?**

האמת היא שכל פרט בחיים ובבריאה הוא פלא. חז"ל אומרים שעל כל נשימה ונשימה האדם צריך להלל את הבורא. שלוש פעמים ביום אנחנו מודים לקב"ה "על ניסוך שבכל יום עימנו".

בשעה שאתם קוראים שורות אלה הלב שלכם פועם, אבל תחשבו רגע על המספרים: הלב פועם כ-100 אלף פעימות ביום, כ-3 מיליון פעימות בחודש, ובתקופת חיים ממוצעת של כ-75 שנים - יותר מ-2 וחצי מיליארד פעימות. האם יש מכשיר שמסוגל לעשות זאת בלי להתקלקל כמה וכמה פעמים? או הגשם. שוו בנפשכם שהייתם

שינוי דעה לאחר ברכה

וישתה לאחר מכן. ואם המזון או המשקה לא היו כלל לפניו לא עלו על דעתו בשעת הברכה - יש לברך עליהם מחדש, בפרט אם זה מין שונה.

בתוך סעודה - ברכת 'המוציא' פוטרת כל מה שבא מחמת הסעודה, גם אם דברי המזון או המשקה לא היו על השולחן ולא חשב עליהם כלל, שזו הדרך בסעודה, להימשך מאכילה לאכילה. אך במקרה של הפסקה והיסח הדעת בסעודה (כפי הכללים המבוארים בשולחן ערוך), יש לברך שוב על המשך האכילה. עם זה, במשקה שמברכים עליו בתוך הסעודה, כגון יין, אם החליט שסיים לשתות, צריך לברך על שתייה חדשה.

האורח - דעתו תלויה בבעל הבית. כל מה שדרכו של בעל הבית להגיש נחשב כאילו היה בדעת האורח מראש, ולכן בדרך כלל אינו צריך לברך שוב.

מקורות: תוס' ושו"ע אדה"צ סי' קעט וסי' ר' ונו"כ. סדר ברכת הנהנין לאדה"צ פ"ה וביאור הרב גרין שם. פסקי תשובות סי' קעט אות ו ואילך. הלכה ברורה סי' ר' וס"כ. ושי"ב.

הלכה למעשה

הרב מנחם ובהה
ראש בית ההוראה 'תורה שלמה' י"ם

שאלה: אדם בירך על פרי ולאחר שאכל אותו החליט לאכול פרי אחר, האם עליו לברך שוב?

תשובה: כלל יסוד בדיני ברכות קובע שברכה פוטרת רק את מה שהיה בכוונת המברך בשעת הברכה. לפיכך, מי שבירך על דבר מזון כלשהו, ולא חשב כלל לאכול או לשתות דבר נוסף, ואחר-כך חזר בו ורוצה לאכול עוד - עליו לברך על הדבר הנוסף.

אך כאשר מדובר באותו סוג מזון או משקה - למשל, פירות נוספים מאותו מין או שתייה נוספת מאותו משקה - נחלקו הפוסקים.

רבים סבורים שאם המאכל הנוסף היה לפניו, הברכה הראשונה פוטרת גם אותו; אך יש הסבורים שדין זה הוא בתוך סעודה בלבד. למעשה, אין לברך שוב, מפני הספק, אך לכתחילה נכון לכוון בשעת הברכה לפטור כל מה שיאכל

עוזי קפלון

תקציר: שניאור מצטרף בשעת ערב לסעיד כדי 'לעזר לו' להפריח שקדים לילדי ירושלים...

על הגג עם אגג

היא נצלה ממות בטוח! חלפה ככרקה ההבנה במוחי. הוא פשוט היה חייב לעשות נסיון... ואם עוד היה לי ספק קל שבקלים, הוא נגזז מיד. סעיד הסתובב אלי במעלה המדרגות. "אגב, אני מבין גם בבני-אדם", אמר בהלצה תפלה, "ואני רואה שגם אתה קצת צמא. אל תדאג, יש לי מים בשפע למעלה. מים... טעים גו-עדו! אני מבין במים... קדם נעבד קצת, נכין מה שצריך ואז תשתה כמה שאתה רוצה. בסדר?".

***

מן התרמיל שעל כתפי הוצאתי ביד רועדת את בקבוקון המים המינרליים שהבאתי עמי מהבית. "תודה רבה!", אמרתי במהירות, "אכל הבאתי אתי מים בשפע".

"טוב, לא חשוב", האכזבה נשמעה היטב בקולו של סעיד. בהחלט התאים לו, אחרי שאעבד קשה לעזר לו להכין את כל השקיות והכל יהיה מוכן, לכבד אותי בלגימה מן הנוזל שבצקלוננו וככה להפטר ממני בקלות וביעילות...

גבו הרחב של סעיד התרומם לפני במעלה המדרגות המתעקלות, מטפס ועולה כלפי גג בית הכנסת, ואני אחריו כצאן לטבח יובל. הרגשתי טפח גמור שהעזתי להכניס את ראשי בתוך לע הארי. תארו לכם: אני, ילד יהודי יחיד, הולך בזימתי בעקבותיו של אדם מגדל, הנושא עמו בקבוקון רעל אמתי. לרגע חשתי עצמי פה מספן וחסר אונים... חסרתי אפלו את האמץ המינימלי, להסתובב על עקבותי ולנוס בחזרה במורד המדרגות כל עוד נפשי בי. ככה מרגיש אולי ג'וק, מול מדביר תרקים מקצועי החמוש ב"קיי 300"...

כמתוך אינסטינקט מלמלתי את הפסוק שמופיע אוטומטית על לשוני כל אימת שאני מוצא עצמי לבד ברחוב במחצת קלב מגדל משוטט - "ולכל בני ישראל לא יחרץ קלב לשונו". הדקתי בכל כוח את צרמת השקיות הענקיות שנשאתי אתי, ומיד שבתי וגזפרתי: לא! אני לא סתם פחדן שמפחד אפלו לברוח. יש לי תפקיד! אני הולך עכשו להציל את ילדי ירושלים עם השקיות הללו שבני! גם גדול יהיה פה הלילה, בעזרת השם, בתנאי שסעיד לא ישים לב איזה שקיות בדיוק הבאתי לו...

המשך יבוא

פלסטיק חד-פעמית שטוחה ובה מעט מים, והוא מציץ מלמולי 'פוצי-מוצי' מפתים אל עברה של התלתולה שחורה משחר, שרבעה לה מולו במרחק של כמה מטרים.

עצמתי נדהם. סעיד עדין לא הבחין בי. התתולה כבר החלה לעלות לו על העצבים... "תשתי! תשתי כבר!", נסה שוב ושוב, כשהוא דוחף לעברה את הצלחת עם המים. "אה, את מפחדת ממני", נחש פתאום. "הנה, אני כבר הולך", וסעיד התרומם ממקומו והבחין בי.

הוא היה נבון מאוד. "אתה רואה את התתולה הזו? אני מבין בחתולים. ישר ראיתי שהיא צמאה נורא והבאתי לה קצת מים. חבל שהיא לא רצתה לשותה. טוב, לא חשוב. לא רוצה, לא צריה. בוא נעלה למעלה", וסעיד פסע והחל לעלות במדרגות. הבטתי לאחור אל התתולה ותהיתי אם עכשו היא תגש לשותה. אבל אז שמתי לב שהצלחת כבר לא הייתה שם. סעיד לקח אותה עמו. היא הייתה יותר מדי יקרה לו, כנראה...

פרשה מי יודע

סמון הגבול במצרים

שאלה: הקדוש-ברוך-הוא הבטיח לבני ישראל את הגאולה בארבע לשונות: 'והוצאתי', 'והצלתי', 'וגאלתי', 'ולקחתי'. מה הרמז שבזה?

תשובה: אדמו"ר הצמח-צדק כותב שיש כאן רמז לשלשת הרגלים ולראש השנה: "והוצאתי אתכם מתחת סבלת מצרים" - זה ראש השנה, שבו - פחצי שנה קדם יציאת מצרים - נפסק סבל השעבוד. "והצלתי" - זה רמז ל'צל' של הסכה, שאנו יושבים בה בסכות. "וגאלתי" - רמז לגאולה ממצרים בפסח. "ולקחתי אתכם לי לעם" - רמז לחג השבועות, שבו נעשו בני ישראל עמו של הקדוש-ברוך-הוא.

שאלה: בהתראה על מכת צפרדע נאמר: "הנה אנכי נגף את כל גבולך בצפרדעים". מה מסתתר במלה 'גבולך'?

תשובה: המדרש מספר שהיה וכוהן בין מצרים לבין המדינות שסביבה, איפה עובר קו הגבול. כשהנחתה על מצרים מכת צפרדע, הצפרדעים הופיעו רק בארץ מצרים ולא בשטח שאינו שייך למצרים. עכשו כלם יכלו לראות בברור את הגבול - המקום שבו הצפרדעים נעצרו היה בדיוק הגבול בין מצרים לשכנותיה.

שאלה: אחרי מכת ברד, כשפרעה בקש ממושה להסיר את המכה, אמר משה: "כצאתי את העיר אפרש כפי אל ה'". מדוע רק אחרי צאתו מהעיר?

תשובה: רש"י מסביר שהעיר הייתה מלאה אלילים, ולכן משה יצא ממנה כדי להתפלל. שואל רבי פינחס הורביץ, בעל ה'הפלאה': מדוע במכות הקודמות לא יצא מהעיר? והוא משיב: האלילים של המצרים היו הצאן. בדרך כלל מחזיקים את עדרי הצאן מחוץ לעיר. ואולם במכת ברד המצרים הכניסו את הצאן לתוך הבתים, כדי שלא יפגעו, ולכן נאלץ משה לצאת מהעיר כדי להתפלל.

מה רבו מעשיה'ה' מתוקה ופראית

אל תטעו בשמה המתוק ובמראה התמים שלה. היא לא גדולה, אבל פראית וקשוחה, לוחמת חסרת פחד. אפלו אריות ונמרים מצדיפים לשמור מרחק ממנה.

גירית הדבש חיה בעקר באפריקה ובאסיה. היא מצויה גם ברחבי ארצנו, אף-על-פי שקשה קצת לראות אותה.

למעשה היא בעל-חיים טורף, והיא נהנה מיונקים קטנים, זוחלים וחרקים, ונהנית גם מאכילת פרות. השם שלה, גירית הדבש, נמך לה בזכות החבה הגדולה שלה לדבש. היא מחפשת מושבות של דבורים ואוכלת את הדבש שאגרו בכנרת.

באפריקה יש לה שתוף פעולה מענין עם צפור קטנה, אוכלת הדבש שמה, שמראה לה היכן פורת הדבורים. הגירית מצידת בטפרים חזקים, והיא פורצת את הכנרת. לאחר מכן שתיקן - הצפור והגירית - נהנות מהדבש.

יש לה עור עבה מאוד, והיא חסינה לארס של נחשים מסכנים. אם נחש קוברה פיש אותה - לכל היותר תתעלה לכמה דקות, ואז תתעורר ותטרף אותו.

העור שלה גם רפוי על גופה. אם טורף תופס אותה, היא יכולה להסתובב בתוך העור של עצמה ולנשף אותו בחזרה. תעדו מקרים שבהם הגירית הצליחה להבריח רשימה ארפה של בעלי-חיים גדולים וחזקים, כמו פילים וקרנפים.

לגירית זפרון מצין, והיא לומדת לפתר בעיות, כמו להזיז סלעים או לטפס על גדרות. היא גם יודעת לתכנן מהלכים קדימה. הגירית היא אלופת הבריחה מגני חיות.

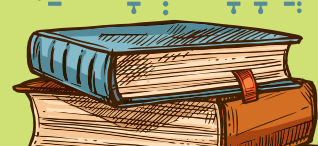
פעם אחת נלכדה גירית במלכדת של זאבים, והיא פשוט פתחה את הסורגים וברחה. אדם שגדל גירית ספר שבכוחה העצום הצליחה להזיז אפלו רהיטים כבדים.

תקציר: בשווא נפוח מגאווה, אחרי שדבר בגסות אל רבם של היהודים, הבחין הפושל במחזה המעיד על שרפת ענק שהיתה במקום, והחליט לברר את מקורה.

הלכה בשבוע
יש לכם אקווריום? מתר להאכיל את הדגים בשבת, אבל אסור להחליף את המים בשבת. אם יש צורך להוסיף מים, מפני שהדגים סובלים מהמחסור במים - מתר לעשות זאת גם בשבת.

חיים יהודיים

מנחם כהן

הקול האמוני במערכת הרפואית

תעודת זהות. הד"ר עמוס סבו, בן 69, רופא כירורג, כיום תושב עתלית, עבד עד לא מכבר במרכז הרפואי בנהריה. שימש קצין בצנחנים. בעבר היה מנוכר לתורה ולמצוות, וכיום יהודי מאמין, מקפיד על ציצית ותפילה. בשנים האחרונות נהפך לקול האמוני הבולט במערכת הרפואה בארץ.

אופטימיות. גדלתי בנהריה לאב ניצול אושוויץ ואם ילידת הארץ. אבי היה האדם המדהים והמבריק ביותר שפגשתי. רוקח בעל ידע עצום. הוא הציל חיים של ילדים רבים שהובחלו למיון אחרי שאכלו צמחים רעילים, למשל. היה טוב לב ובריא בנפשו, על אף מאורעות השואה וצעדת המוות. ניהל בית מרקחת בבודפשט עד שנלקח למחנות. כשהגיע לרציף באושוויץ החליט החלטה נחושה שיצא משם חי. האופטימיות של אבא עברה אליי, ואני תמיד מרגיע חברים שחוששים מנבואות זעם.

חלוץ. התגייסתי אחרי מלחמת יום הכיפורים. הגענו להיאחזות נח"ל מורג ברצועת עזה, שהייתה לפני אזורות. יום אחד הטילו עלינו משימה חדשה: הקמת היאחזות חדשה, כוכב השחר שמה, ליד רמאללה. שמחתי ואמרתי לחברי: "זה משהו חלוצי של פעם בחיים". הקמנו את היישוב מאין ליש. זו הייתה תקופה מדהימה בחיי: להקים יישוב חדש בארץ ישראל, מעבר לקו הירוק.

המהפך. בעבר לא ממש התעניינתי ביהדות, להפך. גם השקפותיי בנושאי ביטחון היו בצד השמאלי של המפה הפוליטית. עמוק-עמוק בתוכי הבנתי שהערבים רוצים להשמיד אותנו, אבל עברתי שטיפת מוח. הייתי בצופים, וכל סביבתי הייתה בעלת חשיבה אחידה. המעבר הרגשי החל במבצע צוק איתן. בני היה מפקד צוות בעזה, והתחלתי להבין מה באמת קורה.

רופא כירורג, שבשנתיים האחרונות התנדב לשרת 400 ימים במילואים, מספר על המסע לאמונה עמוקה. על ההשראה מאביו ניצול השואה, ועל האופטימיות שמאירה לו את הדרך

"כיום אני יהודי מאמין בה". הד"ר סבו בכותל

התנדבות למילואים אחרי גיל 67 בעזה ובחרמון

אמונה. שני בניי חזרו בתשובה. כשאחד מהם החל להתחזק, דאגתי ואפילו התרסתי כלפיו. כעת אני נזכר באותם ימים וצוחק וכואב גם יחד. כיום אני מאוד מאמין בה'. בכל

בוקר אומר 'מודה אני', נוטל ידיים, מקפיד ללבוש ציצית במילואים ומאמין שהיא שומרת עליי. בכל שבוע אני כותב נקודה על פרשת השבוע ומתרגש מעומקה של היהדות. אצלי לא קיימים המושגים 'דתי' ו'לא דתי', כמו שהרבי מליובאוויטש אמר: כולם יהודים.

התנדבות. יותר מ-400 ימים אני משרת במילואים. התחלתי להתנדב לפני שנתיים, בגיל 67, גיל שכבר לא עושים בו מילואים, אבל החלטתי לחזור בגלל הסרבנות שהחלה להתפשט, כשראיתי רופאים הנוטשים את החיילים.

התנכלויות. לפני שבעה חודשים היחידה שלי נכנסה לעזה וכתבתי ציוץ שבו כיניתי את המחבלים בכינויים הראויים להם. גורמים שונים הגישו נגדי תלונות וקיבלתי זימון לבירור. בהמשך גיליתי שכל התלונות היו זהות ומאחוריהן אותה יד מכוונת...

איתות. בתחושת, האסון הנורא של השבעה באוקטובר נועד לנענע אותנו, שנבין שבתוכנו ומסביבנו יש גרורות מסוכנות. לא אחת, במהלך הקריירה שלי כרופא, ראיתי פצועים שהובאו בעקבות תאונת דרכים, ובסייטי גילינו שיש להם מחלה ממאירה. בדיעבד התברר שהתאונה הצילה את חייהם. זו אנלוגיה מושלמת לאסון. הכול משמיי, כך אני מאמין.

התעוררות. מהיכרותי את השטח אני יודע שיותר מתשעים אחוזים מהלוחמים הקרביים שהייתי איתם בעזה, בלבנון ובאיו"ש הם אוהבי ישראל, אבל הצמרת צריכה להשתנות. גם אצל הדור הצעיר אנחנו רואים התעוררות גדולה. נערים מניחים תפילין ולובשים ציצית. על כולנו להיות אופטימיים. עם ישראל חי מתמיד!

הכי בטוח.

קולקטיב בריאות גפן בסד

תרופות מחוץ לסל

תהיו קולקטיבים תהיו בריאים 077-444-7777

צריך לעשות הכל שיהיה בסדר
גפן בסד
ביטוח ופיגועים למצור החירי